Programozási tételek intervallumra

1. Összegzés

Feladat: Adott egy f:[m..n]→H függvény. A H halmaz elemein értelmezett egy asszociatív, baloldali nulla elemmel rendelkező művelet (nevezzük ezt összeadásnak és jelölje a +). Határozzuk meg a függvény intervallumon felvett értékeinek összegét!

Specifikáció:

$A = (m{:}\mathbb{Z},\ n{:}\mathbb{Z}\ ,\ s{:}H)$

$Ef = (\ m=m' \wedge n=n')$

$Uf = (\ Ef \wedge s = \sum_{i=m..n} f(i))$

Algoritmus:

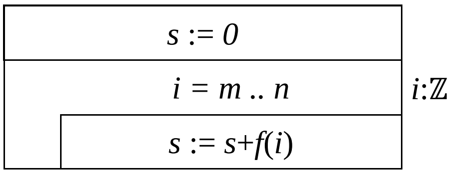

2. Számlálás

Feladat: Adott egy $felt$:[m..n]→𝕃 feltétel. Határozzuk meg, hogy hányszor teljesül az intervallumon a feltétel, azaz hányszor veszi fel az igaz értéket!

Specifikáció:

$A = (m{:}\mathbb{Z},\ n{:}\mathbb{Z},\ c{:}\ \mathbb{N})$

$Ef = (\ m=m' \wedge n=n')$

$Uf = (\ Ef \wedge c = \sum_{\substack{i=m..n \\ felt(i)}} 1\ )$

Algoritmus:

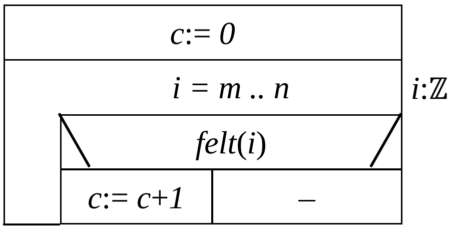

3. Maximum kiválasztás

Feladat: Adott egy f:[m..n]→H függvény. A H halmaz elemein értelmezett egy teljes rendezési reláció. Határozzuk meg, melyik a függvény legnagyobb értéke és adjuk meg az egyik olyan intervallumbeli elemet, ahol a függvény ezt az értéket felveszi!

Specifikáció:

$A = (m{:}\mathbb{Z},\ n{:}\mathbb{Z},\ max{:}H,\ ind{:}\mathbb{Z})$

$Ef = (m=m' \wedge n=n' \wedge m \leq n\ )$

$Uf = (\ Ef \wedge\ max,ind = MAX_{i=m..n} f(i)\ )$

Algoritmus:

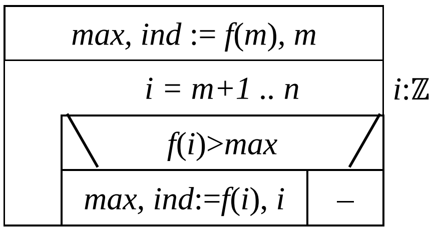

4. Feltételes maximumkeresés

Feladat: Adott egy f:[$m..n$]→H függvény és egy $felt$:[$m..n$]→$\mathbb{L}$ feltétel. A H halmaz elemein értelmezett egy teljes rendezési reláció. Határozzuk meg, melyik a függvény legnagyobb értéke azok között, amelyeket olyan intervallumbeli elemhez rendel, amelyek kielégíti a feltételt! Adjuk meg az egyik olyan intervallumbeli elemet, amelyre a feltétel teljesül és ahol a függvény ezt a maximális értéket felveszi!

Specifikáció:

$A = (m:\mathbb{Z},\ n:\mathbb{Z},\ l:\mathbb{L},\ ind:\mathbb{Z},\ max:H)$

$Ef = (\ m=m' \wedge n=n'\ )$

$$Uf = (\ Ef \wedge (l,max,ind) = \underset{felt(i)}{MAX_{i=m..n}}\, f(i)$$

Algoritmus:

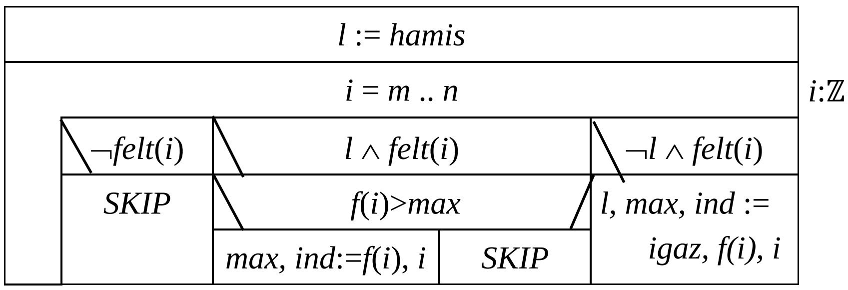

Megjegyzés: A fenti programozási tételek rugalmasságát mutatják az alábbiak.

1. Az indexet megadó eredményváltozó elhagyható, ha nincs rá szükség
   - maximum kereséseknél, lineáris keresésnél (eldöntés)
2. Minimum keresés
   - Az algoritmus szempontjából mindegy, hogy a „>” vagy a „<” relációt használja. (Specifikációban: MAX helyett MIN)
3. Legutolsó elem keresése
   - Maximum kereséseknél: *f(i)>max* helyett *f(i)≥max*

5. Kiválasztás (szekvenciális vagy lineáris kiválasztás)

Feladat: Adott egy *felt*:$\mathbb{Z}\rightarrow\mathbb{L}$ feltétel és egy *m* egész szám. A feltétel az *m*-nél nagyobb vagy egyenlő egész számokra van értelmezve, legalábbis az első olyan egész számig, ahol a feltétel igaz értéket vesz fel (teljesül). Ilyen egész szám biztosan van. Határozzuk meg az *m*-nél nagyobb vagy egyenlő legelső olyan egész számot, amelyre a feltétel teljesül!

Specifikáció:

$A = (m:\mathbb{Z}, i:\mathbb{Z})$

$Ef = (m=m' \wedge \exists k\geq m:felt(k))$

$Uf = (Ef \wedge i = SELECT_{i\geq m} felt(i))$

Algoritmus:

i:= *m*
$\neg$*felt*(*i*)
i := *i*+*1*

6. Keresés (szekvenciális vagy lineáris keresés)

Feladat: Adott egy *felt*:[*m*..*n*]$\rightarrow\mathbb{L}$ feltétel. Határozzuk meg az intervallum első olyan elemét, amelyre teljesül a feltétel! (Ez az ún. pesszimista lineáris keresés.)

Specifikáció:

$A = (m:\mathbb{Z}, n:\mathbb{Z}, l:\mathbb{L}, ind:\mathbb{Z})$

$Ef =(m=m' \wedge n=n')$

$Uf = (Ef \wedge l, ind = SEARCH_{i=m..n} felt(i))$

Algoritmus:

l, *i*:= *hamis*, *m*	*i*:$\mathbb{Z}$
$\neg$*l* $\wedge$ *i*$\leq$*n*	
l, *ind* := *felt*(*i*), *i*	
i := *i*+*1*	

Ez az algoritmus használható az eldöntés típusú feladatok megoldásához is, csak ilyenkor mind a specifikációból, mind a programból elhagyhatjuk az ind változót és az azzal kapcsolatos részeket. Feladat: Van-e olyan eleme az intervallumnak, amelyre teljesül a feltétel?

Az optimista lineáris keresés azt vizsgálja, hogy teljesül-e az intervallumnak minden elemére a feltétel, és megadja az első olyan indexet, amelyre nem. Ennek egyszerűbb változata az optimista eldöntés, amikor a specifikációból és a programból elhagyhatjuk az ind változót és az azzal kapcsolatos részeket.

Specifikáció:

$A = (m:\mathbb{Z}, n:\mathbb{Z}, l:\mathbb{L})$

$Ef =(m=m' \wedge n=n')$

$Uf = (Ef \wedge \mathrm{l} = \forall SEARCH_{i=m..n} felt(i))$

Algoritmus:

l, *i*:= *igaz*, *m*	*i*:$\mathbb{Z}$
l $\wedge$ *i*$\leq$*n*	
l := *felt*(*i*)	
i := *i*+*1*	

Megjegyzés: Az első adott tulajdonságú elem keresése helyett az utolsót is kereshetjük, ha i:=i+1 helyett az *i:=i-1*-et használjuk.

7. Logaritmikus keresés

Feladat: Adott az egész számok egy [$m..n$] intervalluma és egy $f:\mathbb{Z}\to H$ függvény, amelyik az [$m..n$] intervallumon monoton növekvő. (A H halmaz elemei között értelmezett egy rendezési reláció.) Keressünk meg a függvény [$m..n$] intervallumon felvett értékei között egy adott értéket!

Specifikáció:

$A = (m:\mathbb{Z}, n:\mathbb{Z}, h:H, l:\mathbb{L}, ind:\mathbb{Z})$

$Ef = (m=m' \wedge n=n' \wedge h=h' \wedge \forall j\in[m..n-1]: f(j) \leq f(j+1))$

$Uf = (Ef \wedge l=(\exists j\in[m..n]:f(j)=h) \wedge l\to(ind\in[m..n] \wedge f(ind)=h))$

Algoritmus:

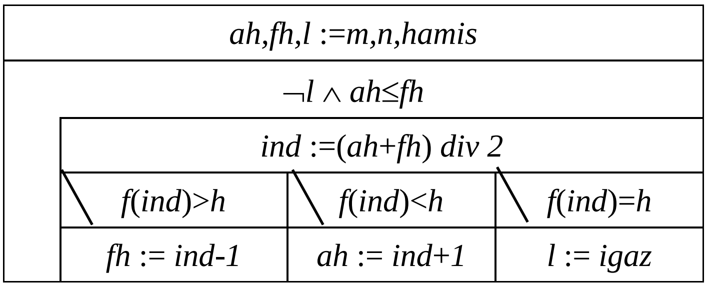

$ah, fh:\mathbb{Z}$